

This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Linna, Mari; Metsävainio, Marita; Valtonen, Ida; Kazaka, Signe; Kihlbom, Liselotte; Lempinen, Katja; Suvila, Jari

Title: Mod och glädje att prata svenska online

Year: 2020

Version: Publisher's PDF

Please cite the original version:

Linna, M., Metsävainio, M., Valtonen, I., Kazaka, S., Kihlbom, L., Lempinen, K. & Suvila, J. (2020). Mod och glädje att prata svenska online: I projektet Nordplus Svebinar förnyades undervisningen av muntliga färdigheter i ett internationellt samarbete online. *Tempus*, (3), 24-25.

Mod och glädje att prata svenska online

I projektet Nordplus Svebinar förnyades undervisningen av muntliga färdigheter i ett internationellt samarbete online.

TEXT MARI LINNA, MARITA METSÄVAINIO, IDA VALTONEN, SIGNE KAZAKA, LISELOTTE KIHLBOM, KATJA LEMPINEN OCH JARI SUVILA

Vilka språkkunskaper i svenska behövs i det framtida arbetslivet? I dagens internationella arbetsliv kommunicerar man mångsidigt via olika kanaler på internet såväl muntligt som skriftligt. Hur kan språkundervisningen på högskolor möta upp detta behov?

Det som fungerar i det traditionella klassrummet kanske inte fungerar alls online.

I projektet Nordplus, nordiska språk – Svebinar förnyades undervisningen av muntliga färdigheter i ett internationellt samarbete online. Projektet koordinerades av Satakunta yrkeshögskola (SAMK) och andra deltagande högskolor var Uleåborgs yrkeshögskola (Oamk), Högskolan Dalarna (HDA) från Sverige och Lettlands kulturakademi (LKA). På varje deltagande högskola undervisas svenska som andra- eller främmande språk. Projektet påbörjades under 2017 och avslutades i slutet av februari 2020.

I globala trender syns det starkare än någonsin att kravet på att kunna behärska digitala färdigheter kommer att öka ytterligare i framtiden. I projektet Svebinar kombinerades målet med att öva muntliga kunskaper i svenska som behövs i arbetslivet och förmågan att kunna arbeta internationellt med olika nätbaserade verktyg.

Materialet fritt tillgängligt för alla

Allt material som vi har producerat i projektet finns på projektets hemsida: svebinar.samk.fi. Materialet är fritt tillgängligt för alla intresserade. De deltagande lärarna har tillsammans samlat tillvägagångssätt och nyttiga råd för den som vill börja jobba i ett Nordplus projekt. På webbsidan finns därtill en lärarhandbok till hjälp om man vill ordna

webinarier utifrån olika teman. De deltagande lärarna har även presenterat projektet på olika seminarier och konferenser samt skrivit om projektet. Allt detta material finns även publicerat på webbsidan. Vi anser att den här modellen kan tillämpas på olika lärosäten och i olika ämnen och kurser. Material och innehåll kan anpassas och redigeras utifrån studenternas behov.

Arbetsmetoden som vi har skapat i projektet har fungerat väl i ett internationellt samarbete. För att kunna använda samma modell bör man ta sig tid och planera tillsammans, skriva tydliga anvisningar till deltagande studenter samt se till att det finns ett tekniskt stöd. De deltagande studenterna bör ha mod och lust att studera på ett nytt sätt. De ska vara villiga att utveckla sina digitala kunskaper, vilket även gäller för de lärare som medverkar i ett sådant här projekt som Svebinar.

Slutligen skulle vi vilja skicka ett stort tack till Nordplus som har möjliggjort projektet Svebinar! Vi är oerhört tacksamma för den här gemensamma resan som har gett oss mera mod och glädje att prata svenska online.

Intervju med projektdeltagarna

För att sammanfatta projektarbetet mellan 2017–2020 har språklärare och studenter intervjuats gällande sitt deltagande i projektet. Alla har fått nya och lärariska erfarenheter även om det har funnits utmaningar också. Allt som allt, är alla respondenter eniga om att det lönar sig att vara med i ett internationellt projekt.

Signe Kazaka, lektor i svenska, Lettlands kulturakademi, Riga, Lettland: **Hur var det jobba första gången med online-undervisning?**

Jag hade jobbat som svensklärare i 10 år men hade aldrig testat online-undervisning tills vi började med i projektet Svebinar. Det var många utmaningar och de flesta utmaningarna hade att göra med tekniken, det vill säga hur man arbetar med Webex Hill och Adobe Connect. Det tog inte lång tid innan jag insåg att det är ett undervisningssätt som jag ville fortsätta med, för det var inte så svårt att hantera alla tekniska utmaningar.

När man väl har lärt sig hur alla system fungerar börjar man tänka mer på innehållet i online-lektionerna. Det som

jag förstod medan vi höll på med projektet var att lektionerna i det traditionella klassrummet och lektionerna online är ganska olika. Det som fungerar i det traditionella klassrummet kanske inte fungerar alls online. Exempelvis hur man förbereder en lektion är mycket annorlunda. Man kan vara mer kreativ och spontan i det traditionella klassrummet till skillnad från klassrummet online. När man förbereder en online-lektion måste man göra det i god tid för att den ska fungera som man har tänkt. Det var en lärdom som vi fick efterfölja i projektet.

Innan vi började med online-lektioner hade det redan producerats videofilmer som vi använde under lektionerna på de webinarier som anordnades. Högskolan Dalarna samt ett produktionsbolag som heter Norkay hade ansvarat för att genomföra alla inspelningar, där en språkprofessor och högskolestudenter hade fått medverka i filmerna. De hade tillsammans producerat 10 filmer.

Så småningom förbereddes även ordlistor, manus och diskussionsfrågor som var tillgängliga minst två veckor innan vi hade varje webinarium.

Med hjälp av detta projekt har jag förstått att jag även vill undervisa mer online och sprida information om online-undervisning, inte bara på min institution och till mina kollegor på Lettlands Kulturakademi utan även på andra institutioner och till andra lärare i Lettland.

Katja Lempinen, koordinator för online-undervisning och **Jari Suvila**, systemspecialist, Satakunta yrkeshögskola, Björneborg, Finland: **Vilken roll spelade tekniken i projektet?** I projektet Svebinar spelade tekniken en viktig roll därför att alla lektioner ordnades online. Alla deltagande studerande kommer från olika länder i Östersjöområdet. De hade inte möjligheter att mötas i ett traditionellt klassrum. Därför använde vi olika nätbaserade inläringssystem som gemensam lärplattform för både studerande och lärare.

Före dessa online-lektioner hade vi testsessioner till de studerande för att försäkra oss att deras datorer och headset fungerade. Vi märkte att det är mycket viktigt att ge exakta anvisningar till de studerande som inte har studerat språk online tidigare. Till exempel att alla studerande måste använda sin egen dator samt befinna sig ensamma i en lugn miljö i stället för att delta i online-lektioner i samma klassrum med andra studerande.

Teknikens viktigaste roll var att göra det möjligt för de studerande att också kunna mötas i små grupper när man hade lektioner. De studerandena tyckte också att det var mest inspirerande att tala med andra studerande som tidigare var okända och kom från olika länder.

Ida Valtonen, lektor i svenska, Uleåborgs yrkeshögskola, Finland: **Hur gjorde ni för att anordna webinarierna?**

Vi anordnade totalt tio webinarier i projektet Svebinar. Innan vi hade ett webinarium gav de ansvariga lärarna klara anvisningar till studenterna på hur de skulle förbereda sig inför webinariet. Flipped classroom var en undervisningsmetod som användes, där studenterna förväntades titta på en film, studera ord och skriva ned lämpliga svar till diskussionsfrågorna i

förväg. Vi använde även lite tid för detta förberedande arbete på lektionerna men det största ansvaret låg hos studenterna.

I webinarierna delade vi in studenterna i smågrupper efter en gemensam introduktion. Ett syfte var även att få en student från varje högskola i en diskussionsgrupp. Studenterna från Lettland var oftast diskussionsledare och de fick hjälpa de andra studenterna, eftersom deras språkkunskaper i svenska låg på en högre nivå. De lektionsansvariga lärarna cirkulerade runt i diskussionsgrupperna och där vi lyssnade och sporrade och hjälpte till vid behov. I slutet av online-lektionen återsamlade vi alla deltagare i det som kallades Main Meeting och avslutade webinariet gemensamt.

I Uleåborg har vi sällan möjlighet att höra och tala svenska, så webinarierna erbjöd en fantastisk möjlighet för mina studenter att öva sina muntliga språkkunskaper i svenska!

Mari Linna, projektledare och lektor i svenska, Satakunta yrkeshögskola, Björneborg, Finland: **Hur har det varit att jobba första gången som projektchef?**

Innan detta projekt hade jag inte deltagit i något projekt tidigare, inte ens som partner. Jag hade inte heller någon utbildning av projektarbete överhuvudtaget. Men ändå tycker jag att jag har klarat mig fint som projektchef. Jag har varit så motiverad redan från början. Jag har haft stor vilja att jobba online tillsammans med andra svensklärare och studenter. Min högskola har erbjudit mig all hjälp jag har behövt, t. ex. en egen projektassistent för Svebinar. Hela tiden har jag också kunnat förlita mig på vårt tekniska stöd, e-SAMK Support, som hjälper lärare med alla möjliga frågor kring det digitala i undervisningen. Det har varit ett teamarbete här hos oss vid SAMK.

Självfallet har en projektchef ett stort ansvar, men alla partners har jobbat tillsammans och ansvarat för sin egen del i projektarbetet. Man behöver inte vara rädd för att man behöver göra allt ensam. Det är viktigt att fundera på olika arbetsuppgifter i projektet och sedan fördela uppgifterna mellan deltagarna. På det sättet har vi även skrivit denna artikel, tillsammans.

Feedback från studenter

Efter varje termin har feedback samlats in från alla studenter som deltagit i online-lektionerna och studiebesöken. Mestadels har all feedback varit positiv men studenterna har även gett vissa förbättringsförslag.

Siiri, ingenjörstuderande, SAMK:

Jag deltog i ett webinarium och slutseminariet i Uleåborg. På webinarierna fick vi använda en bra vokabulär och det var nyttigt för framtiden. Deltagande i webinarierna gav mig tilltro till min egna svenska och mod att tala svenska.

Krista Gabräne, språkstudenter, LKA:

Jag skulle säga att Svebinar gav oss känslan av hur det är att prata på svenska i verkligheten. Bara med online-kurser kunde vi förstå att ibland är det viktigare att förklara tankar med språket och kroppsspråket, och inte fokusera så mycket på grammatiken.